An Coimisiún Eorpach

Joseph Bech: ról ríthábhachtach ag tír bheag i lánpháirtiú na hEorpa

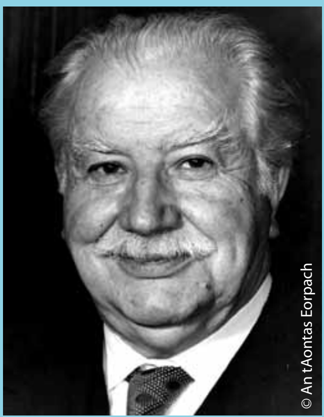

Joseph Bech 1887- 1975

Polaiteoir as Lucsamburg ba ea Joseph Bech a chabhraigh le bunú an Chomhphobail Eorpaigh do Ghual agus Cruach go luath sna 1950daí agus bhí sé ar cheann de na daoine ceannródaíocha a chuir tús le lánpháirtiú na hEorpa níos deireanaí sna 50daí.

Ba chómheamram a bhí ann idir thíortha Benelux, rud a spreag Comhdháil Messina i Meitheamh 1955, agus a d'oscail an bealach i dtreo Chomhphobal Eacnamaíochta na hEorpa.

Bhí taithí ag Bech ar an saol i Lucsamburg le linn dhá Chogadh Dhomhanda, agus thuig sé an easpa cumhachta a bhí ag stát beag mar Lucsamburg atá suite idir dhá stát chomharsanacha chumhachtacha. Siocair sin, thuig sé an tábhacht a bhain le hidirnáisiúnachas agus le comhar idir stáit le go gcruthófaí Eoraip a bhí cobhsaí agus rathúil. Chabhraigh sé le haontas Benelux a bhunú idir an Bheilg, an Ísiltír agus Lucsamburg, rud a chuaigh go mór chun leasa agus na hinstitiúidí Eorpacha á bhforbairt. Measadh ina dhiaidh sin go raibh an próiseas inar cruthaíodh an t-aontas idir na trí stát bheaga sin ina fhréamhshamhail don Aontas Eorpach féin.

Cúlra agus saol polaitiúil

Rugadh Joseph Bech ar an 17 Feabhra 1887 in Diekirch, Lucsamburg. Rinne sé staidéar ar an dlí in Fribourg na hEilvéise agus i bPáras na Fraince. Tar éis dó céim a bhaint i 1914, bhunaigh sé cliantacht dlíodóra agus, an bhliain chéanna, toghadh é mar Theachta i dTeach na dTeachtaí i Lucsamburg don Pháirtí Críostaí nua nach raibh i bhfad ar an bhfód.

I 1921, ainmníodh é ina Aire Gnóthaí Intíre agus Oideachais. I 1926, ainmníodh é ina Phríomh-Aire agus ina Aire Gnóthaí Eachtracha agus Talmhaíochta. Ba le linn a thréimhse mar Phríomh-Aire idir 1926 agus 1936 a raibh géarchéim airgeadais ann ar leibhéal domhanda. Thuig Bech an tábhacht a bhain le honnmhairí i ngeilleagar tíre. Ba í an Ghearmáin príomhpháirtí trádála Lucsamburg agus bhraith Lucsamburg go mór ar a chomharsan béal dorais. Rinne Bech iarracht, dá bhrí sin, spleáchas eacnamaíoch Lucsamburg ar an nGearmáin a laghdú a mhéid arbh fhéidir. Ba le linn na hiarrachta sin chun margaí nua a fháil do thionscal cruach Lucsamburg a ndearna sé plé den chéad uair riamh ar chomhar eacnamaíoch níos dlúithe agus ar aontas custaim leis an mBeilg, agus leis an Ísiltír ina dhiaidh sin. Ba iarrachtaí bunúsacha a bhí sna hiarrachtaí sin a chuidigh le haontas Benelux a chruthú le linn an Dara Cogadh Domhanda.

An Dara Cogadh Domhanda

Nuair a rinne Gearmáin na Naitsithe ionradh ar Lucsamburg ar an 10 Bealtaine 1940, bhí ar Bech dul ar deoraíocht le roinnt airí eile agus leis an gCeann Stáit, Ard-Bhandiúc Charlotte, agus bhunaigh siad rialtas ar deoraíocht i Londain. Ba ina cháil mar Aire Gnóthaí Eachtracha a shínigh sé Conradh Benelux i 1944. Bheadh an taithí a fuair sé le linn dóibh aontas eacnamaíoch a

chruthú ina gcuirfí saorghluaiseacht oibrithe, caipiteal, seirbhísí agus earraí sa réigiún chun cinn, ina bhuntáiste níos déanaí agus Comhphobal Eacnamaíochta na hEorpa á bhunú.

Bhí tionchar mór ar feadh a ghairme ag na cuimhní a d'fhan leis ón gCéad Chogadh Domhanda agus ag an ngéarchéim ina dhiaidh sin nuair a bhí baol ann go bhfaigheadh stáit chomharsanacha Lucsamburg ceannas ar an tír. I ngeall gur mhothaigh sé an easpa cumhachta sin, thug sé tacaíocht láidir i gcónaí don idirnáisiúnachas.

Bhí sé ina ionadaí ar Lucsamburg, dá bhrí sin, sna hidirbheartaíochtaí iltaobhacha uile agus tar éis an Dara Cogadh Domhanda, agus spreag sé a chomhthírigh glacadh le haontachas na hArd-Diúcachta leis na heagraíochtaí idirnáisiúnta a cruthaíodh: Benelux i 1944, na Náisiúin Aontaithe i 1946 agus ECAT i 1949.

An Comhphobal Eorpach do Ghual agus Cruach

An 9 Bealtaine 1950, bhí Bech ina Aire Gnóthaí Eachtracha i Lucsamburg. Bhí a fhios aige go raibh gá ag Lucsamburg na tíortha comharsanacha a thabhairt le chéile i gcomhaontuithe eacnamaíocha agus polaitiúla, agus chuir sé fíorchaoin fáilte roimh an moladh a rinne a chomhghleacaí Francach, Robert Schuman, an lá sin Comhphobal Eorpach do Ghual agus Cruach a bhunú. Thuig sé go gcuirfeadh a leithéid de chomhphobal deiseanna riachtanacha ar fáil do Lucsambug agus go dtabharfaí stádas agus guth san Eoraip don tír. D'éirigh le Bech stádas breise a bhaint amach do Lucsamburg nuair a chuir sé ina luí ar a chomhghleacaithe gur cheart ceanncheathrú Ard-Údaras an Chomhphobail do Ghual agus Cruach a lonnú i Lucsamburg.

Ina dhiaidh sin, thug Bech tacaíocht láidir do na pleananna maidir le Comhphobal Eorpach um Chosaint a bhunú. Dhiúltaigh an Fhrainc do na pleananna sin i 1954, ach níorbh in deireadh leis an bhfís maidir leis an Eoraip a lánpháirtiú.

Comhdháil Messina

Idir an 1 agus 3 Meitheamh 1955, bhí Joseph Bech ina chathaoirleach ar Chomhdháil Messina, comhdháil as a d'eascair Conradh na Róimhe lenar bunaíodh Comhphobal Eacnamaíochta na hEorpa. Díríodh sa Chomhdháil sin ar mheamram a fuarthas ó thíortha Benelux, agus bhí Joseph Bech ina ionadaí thar ceann Lucsamburg don mheamram sin. Is meascán a bhí sa mheamram idir phleananna na Fraince agus na hÍsiltíre inar thairg siad gníomhaíochtaí nua a dhéanamh sna réimsí iompair agus fuinnimh, go háirithe fuinneamh núicléach, agus Cómhargadh ginearálta, agus díríodh ar an ngá le comhúdarás ag a mbeadh cumhachtaí dáiríre. I bhfianaise na taithí a fuair tíortha Benelux agus an Comhphobal do Ghual agus Cruach, bheartaigh an triúr Airí Gnóthaí Eachtracha ar phlean lena ndéanfaí forbairt bhreise ar an smaoineamh a bhí ag Aire Beyen na hÍsiltíre, inar moladh comhar eacnamaíoch mar bhealach le haontú na hEorpa a bhaint amach. Tugadh 'Tuarascáil Spaak' air seo mar aitheantas ar Aire Spaak na Beilge, Cathaoirleach an Choiste a dhréachtaigh é, agus bhí an tuarascáil sin ina bhunús leis an gComhdháil Idir-rialtasach inar dréachtaíodh na tuarascálacha ar chómhargadh agus ar chomhar i bhfuinneamh adamhach, agus a síníodh sa Róimh an 25 Márta 1957.

Bech ag spraoi le ceamara físe agus ag ligean a scíth ag Comhdháil Messina i 1955.

Agus cúram an Aire Gnóthaí Eachtracha air ó 1929 i leith, d'éirigh Bech as an bpost sin i 1959. Idir 1959 agus 1964, bhí sé ina Chathaoirleach ar Theach na dTeachtaí agus d'éirigh sé as an bpolaitíocht in aois 77. D'éag sé 11 bliain ina dhiaidh sin, i 1975. I ngeall ar an ról a bhí aige in aontú na hEorpa, glacaimid leis anois mar cheann de phríomhbhunaitheoirí an Aontais Eorpaigh. Thug sé le fios go bhféadfadh tír bheag ar nós Lucsamburg ról ríthábhachtach a imirt ar leibhéal domhanda.